

Cofinancé par
l'Union européenne
Medegefinancierd door
de Europese Unie

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

EFRO-programma 2021-2027 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: Projectoproep - “Verontreinigde gronden prioritaire ontwikkelingsites”

1. Doelstelling van de projectoproep

1.1. Algemene context

Programma 2021 - 2027

Deze projectoproep past in het kader van de specifieke doelstelling (SD) 2.7. van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling 2021-2027 (EFRO):

“Een groener, veerkrachtiger en koolstofarm Europa op weg naar een koolstofneutrale economie, door het bevorderen van een schone en billijke energietransitie, groene en blauwe investeringen, de circulaire economie, de beperking van en de aanpassing aan de klimaatverandering, risicopreventie en -beheer, en duurzame stedelijke mobiliteit waarbij de bescherming en de instandhouding van de natuur en de biodiversiteit worden verbeterd en de groene infrastructuur wordt versterkt, in het bijzonder in een stedelijke omgeving, en waarbij alle vormen van verontreiniging worden verminderd”.

In het kader van deze projectoproep biedt de specifieke doelstelling 2.7 van het EFRO-programma 2021-2027 de mogelijkheid om acties te ontwikkelen voor het **saneren van verontreinigde gronden in de prioritaire ontwikkelingsites** om deze beschikbaar te maken als **groene ruimtes** of voor **gemeenschapsactiviteiten**.

De financiering in het kader van deze actie is bedoeld om de **uitvoering van werkzaamheden (en voorbereidende studies)** mogelijk te maken voor de behandeling van weesverontreiniging, uitgevoerd met als doel risico's voor de volksgezondheid en het milieu te verwijderen. De exploitanten zullen de saneringsbedragen die op basis van het principe "de vervuiler betaalt" in rekening kunnen worden gebracht moeten uitsluiten.

Deze werkzaamheden moeten betrekking hebben tot terreinen in de prioritaire ontwikkelingsites van het GPDO en waarvan de bestemming, na sanering, ten goede komt aan de aanleg (bevestigd door middel van een actieplan) van groenvoorzieningen of activiteiten voor de gemeenschap.

Milieuduurzaamheidscriteria zullen het mogelijk maken de milieu-impact van de sanering (verwijdering van de grond e.d.) te verminderen. De informatie uit de studie (index van de bodemkwaliteit) zal de sturende factor zijn voor de organisatie van de gesaneerde zones.

De verwezenlijking van deze doelstelling is ook een middel om de ondoordringbaarheid van de bodems te beperken, de biodiversiteit te bevorderen en om eilanden van frisheid in stedelijke gebieden te creëren.

1.2. Beschrijving van de acties van de projectoproep

Programma

Deze projectoproep betreft de **soort actie 1. van Specifieke Doelstelling (SD) 2.7. van het EFRO-programma 2021-2027** (die betrekking heeft op de sanering van verontreinigde gronden in de prioritaire ontwikkelingssites om deze beschikbaar te maken als groene ruimtes of voor gemeenschapsactiviteiten).

De betrokken werkzaamheden zijn bestemd voor terreinen binnen de door het GDPO vastgestelde prioritaire ontwikkelingssites en sluiten aan bij de territoriale visie van het Gewest voor 2040. De bedoeling is een kader voor territoriale ontwikkeling op te zetten en nieuwe wijken te ontwikkelen om de bevolking op te vangen.

De steun van het EFRO-programma voor bodemsanering beoogt de ontwikkeling (op gesaneerde percelen maar buiten de huidige oproep voor saneringsprojecten) van groene ruimtes of zones voor gemeenschapsactiviteiten mogelijk te maken. De investeringen hiervoor moeten uitgevoerd worden of het voorwerp uitmaken van een actieplan (ondertekend vóór 2029), dat de realisatie ervan na de sanering garandeert.

Beoogde specifieke gebieden

De saneeracties uitgevoerd voor het doel van actie 1 zullen uitsluitend uitgevoerd worden op te saneren gronden binnen de prioritaire ontwikkelingssites zoals gedefinieerd door het GDPO en via volgende link terug te vinden:

[181105_cdc.pdf \(perspective.brussels\)](#)

Maatregelen om gelijkheid, inclusie en non-discriminatie te waarborgen

Voor de in het kader van deze SD gesteunde groene ruimten moet een zo ruim mogelijke toegankelijkheid gewaarborgd worden, zowel in rechte als in feite, door na te denken over de reële mix van ruimten, over de toegang en het gebruik voor personen met beperkte mobiliteit of met een handicap en over de betrokkenheid van het personeel dat met het beheer belast is bij het antwoord op deze kwesties.

Algemeen beschouwd moet er specifiek rekening gehouden worden met deze aspecten in het kader van de selectie- en uitvoeringsregels voor de projecten.

"Do No Significant Harm"-principe

De projecten moeten duurzaam zijn. Daartoe moet aangetoond worden dat ze het “Do No Significant Harm”-principe in acht nemen en dat ze bijgevolg geen ernstige afbreuk doen aan een van de zes milieudoelstellingen van de Europese Unie.

1.3. Welke resultaten worden er verwacht van de projectoproep?

De via deze projectoproep geselecteerde projecten moeten met name bijdragen tot het bereiken van de streefwaarden van de hieronder vermelde indicatoren (de vooropgestelde streefwaarden moeten behaald worden voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als geheel).

ID	Indicator	Meeteenheid	Tussentijdse waarde (2024)	Streefwaarde (2029)
RCO 38	Oppervlakte van ondersteunde gesaneerde bodem	Hectare	0	3.42

ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangswaarde	Streefwaarde (2029)
RCR52	Gesaneerde bodem gebruikt voor groengebieden, sociale huisvesting, economisch of ander gebruik ¹	Hectare	0	3.42

De voorgestelde waarden voor deze indicatoren moeten berusten op realistische resultaten die meer bepaald rekening houden met de definities die zijn bepaald in de betreffende indicatorfiches.

De streefwaarden voor de indicatoren moeten bereikt worden tegen 31 december 2029. Het is van belang dat in de planning van de projecten rekening gehouden wordt met dit aspect.

De definities van de indicatoren zijn beschikbaar in de indicatorfiches.

1.4 Financieringsmodaliteiten

1.4.1 In aanmerking genomen uitgaven

De uitgaven voor het project zullen in aanmerking genomen worden **als ze door de begunstigde daadwerkelijk aangegaan en betaald werden** tussen **1 januari 2021 en 31 december 2029**.

De projecten moeten **voltooid** zijn, m.a.w. **materieel afgewerkt of volledig uitgevoerd zijn**, de begunstigden moeten alle betreffende betalingen verricht hebben en de overeenstemmende overheidsbijdrage moet aan de begunstigden betaald zijn tegen uiterlijk **15 februari 2031**.

¹ De titel (en het toepassingsgebied) van deze indicator is beperkter dan de gemeenschappelijke Europese indicator, om slechts de hypothesen te dekken die door het EFRO-programma van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gedekt worden.

Een project komt niet in aanmerking voor steun van het EFRO indien het materieel voltooid is of volledig is uitgevoerd voordat de financieringsaanvraag in het kader van het programma (= de kandidatuur) door de begunstigde is ingediend, ongeacht of de begunstigde alle betreffende betalingen al dan niet heeft verricht.

Enkel **investeringskosten** met betrekking tot de uitvoering van werkzaamheden en voorbereidende studies voor de behandeling van weesverontreiniging, uitgevoerd met als doel risico's voor de volksgezondheid en het milieu te verwijderen komen in het kader van deze projectoproep in aanmerking. Dit geldt zowel voor terugbetaling door het EFRO als voor cofinanciering.

In overeenkomst met het principe "de vervuiler betaalt" worden uitgaven slechts in aanmerking genomen indien het zich om weesverontreinigingen handelt.

De totale subsidiabele rechtstreekse investeringen (gefinancierd door het EFRO, evenals de gefinancierde investeringen) worden verhoogd met een **forfaitair aandeel van 7%** om de indirecte kosten van het project te dekken.

De indirecte projectkosten die met dit forfait van 7% gefinancierd worden, omvatten meer bepaald:

- De kosten voor het personeel dat het project uitvoert en coördineert;
- De werkingskosten (bijvoorbeeld kosten voor de vertaling van een bestek, werkingskosten voor personeel, ...);
- De indirecte investeringskosten (bv. aankoop van IT-materiaal en meubilair voor het personeel dat het project uitvoert).

1.4.2. Financiering van het project

De minimumfinanciering voor een project (zonder andere cofinancieringen) is vastgesteld op € 250.000 subsidie van EFRO+BHG (forfait van 7 % inbegrepen).

Het totale beschikbare budget voor deze projectoproep (totaal van de subsidies van EFRO+BHG) bedraagt **2.087.317,21 euro** (goed voor 95% van de subsidiabele uitgaven). Een budget van **4.174.634,43 euro** is voor deze S.D. gereserveerd. Verschillende oproepen tot het indienen van projecten zullen in de loop van In 2023 en 2024 worden georganiseerd.

Ter aanvulling zijn er in het kader van deze projectoproep bijkomende **publieke cofinancieringen** nodig ten belope van **109.858,80 euro** in het totaal.

Om dit budgettaire doel te bereiken worden de kandidaat-operatoren dus verzocht cofinanciering door overheden aan te brengen ten belope van minstens 5% van de voor cofinanciering in aanmerking komende uitgaven. Een project dat minder dan 5 % aanbrengt zou dus enkel geselecteerd kunnen worden als andere geselecteerde projecten daadwerkelijk zorgen voor bijkomende cofinancieringen van overheidswege (om te waarborgen dat het begrotingsdoel voor bijkomende publieke cofinanciering bereikt wordt).

De **publieke cofinancieringen** zijn met name elke bijdrage in de financiering van een project die afkomstig is van de begroting van nationale, gewestelijke of lokale overheidsinstanties, de begroting van publiekrechtelijke instellingen of verenigingen van overheidsinstanties of publiekrechtelijke instellingen. Projecten waarvoor een EFRO-financiering gevraagd wordt, mogen **geen andere EU-financiering ontvangen**.

Op te merken valt dat deze publieke cofinanciering kan gebeuren in de vorm van een rechtstreekse tegemoetkoming of een inbreng in natura door een overheidsinstantie.

2. Selectieprocedure

Het kandidatuur dossier moet ingediend worden **uiterlijk op 14/07/2023** via het digitale interactief platform Salesforce.

De kandidaturen zullen gerangschikt worden op basis van technische criteria (rekening houdend met de resultaten van een analyse door deskundigen) en uitvoeringscriteria. De directie EFRO zal dan een selectievoorstel opmaken voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering (die in het kader van het selectiecomité beslist over de projectselectie, met inbegrip van de subsidiebedragen die aan de begunstigden toegekend worden om de projecten te realiseren).

De selectie is altijd afhankelijk van het bereiken van de doelstellingen voor de betrokken SD. Een deel van de middelen voor de projectoproep zou dus niet toegewezen kunnen worden en opzijgezet worden voor een volgende projectoproep (in het bijzonder om de streefwaarden voor de indicatoren te behalen).

Een kandidatuur kan niet geselecteerd worden als de deelnemingsvoorwaarden niet vervuld zijn.

Wat betreft de technische uitvoeringscriteria, komt elk project dat geen 60% van het puntentotaal behaalt of dat geen 50% van het puntentotaal per criterium behaalt voor criteria met een waarde van 10 punten of meer, niet in aanmerking voor selectie en wordt het beschouwd als niet-subsidiabel.

Deelnemingsvoorwaarden (ja/nee):

1. Het dossier is tijdig ingediend.
2. Elke rubriek van het kandidatuur dossier is ingevuld.
3. Het project sluit aan bij een specifieke doelstelling en soort actie.
4. Het project is gelegen binnen een van de prioritaire ontwikkelingssites zoals gedefinieerd door het GDPO.
5. Het project is niet materieel voltooid of niet volledig uitgevoerd op de datum van de inschrijving van de financieringsaanvraag in het kader van het programma.
6. De gefinancierde werken hebben enkel betrekking tot weesverontreiniging.

Selectiecriteria:

- Technische criteria (65 punten):

De technische criteria maken het mogelijk de projecten te evalueren volgens hun relevantie in het licht van de doelstelling van de projectoproep en het programma en volgens de haalbaarheid van de in het project vooropgestelde resultaten. Voor elk criterium zullen punten toegekend worden volgens de mate waarin een projectvoorstel beantwoordt aan volgende criteria:

1. De kwaliteit en integratie in de stedelijke omgeving(30 punten)

Wordt de sanering van de gronden aangevuld met een duidelijke visie op de herontwikkeling en het hergebruik van het terrein na de sanering ervan?

Past de investering (als groene ruimte of activiteit voor de gemeenschap) die door de sanering mogelijk wordt gemaakt goed in de stedelijke omgeving waarvan zij deel uitmaakt? Is er nagedacht over de specifieke kenmerken van het gebied en de behoeften van de gebruikers? De analyse zal zich toespitsen op de meerwaarde die de investering (die door het saneringsproject mogelijk wordt gemaakt) oplevert voor haar omgeving en op de integratie van het investeringsproject in de context hiervan.

2. Aandacht voor de milieuduurzaamheid van de sanering (20 punten)

(milieuduurzaamheid van de installaties, circulariteit, gerecycleerde/recycleerbare materialen, biodiversiteit, ...)

Is de bodemsanering gebaseerd op zo duurzaam mogelijke methoden? Zijn de beoogde saneringsmethoden, uitrusting en materialen duurzaam en relevant voor het voorgestelde project? Wordt er rekening gehouden met de doordringbaarheid van de bodem?

3. De planning is realistisch en waarborgt dat de uitgaven tegen eind 2029 verricht zullen zijn (10 punten)

Houdt het tijdschema rekening met eventuele restricties in verband met de geldende regelgeving? Houdt het tijdschema rekening met eventuele beperkingen in verband met de ontwikkeling van de beoogde investering (groene ruimte of activiteit voor de gemeenschap) of met de opstelling van zijn actieplan vóór 31 december 2029 (imperatief datum)?

4. Burgerparticipatie (voorbereiding en/of uitvoering) (5 punten)

Plant de kandidaat-exploitant een uitwisseling met de plaatselijke bevolking over de toekomstige herbestemming van het terrein (groene ruimte of activiteit voor de gemeenschap)? Is rond de saneringswerken eventueel overleg met de omwonenden gepland?

Uitvoeringscriteria (35 punten) Aan de hand van de uitvoeringscriteria kan nagegaan worden in welke mate het project goed beheerd zal worden. Voor elk criteria wordt een puntenscore toegekend door het antwoord dat het project biedt af te toetsen aan volgende criteria:

1. Planning en begroting (10 punten)

Is de planning correct opgesteld? Is hij volledig en voldoende gedetailleerd?

Is de begroting correct opgesteld? Is ze in overeenstemming met de subsidieerbaarheids- en financieringscriteria van het project?

2. Beheersstructuur, bestuur, competentie en wisselwerking met de partners (12 punten)

Zal het project goed worden beheerd? Zal (zullen) de kandidaat (kandidaten) over voldoende personeel beschikken en/of een duidelijke organisatiestructuur en/of een relevant en goed georganiseerd samenwerkingsverband om het project goed te beheren en uit te voeren?

Overheidsopdrachten: garandeert de kandidaat dat de wetgeving op de overheidsopdrachten correct toegepast zal worden en/of dat de markt correct geraadpleegd zal worden (met name als de wetgeving op de overheidsopdrachten niet van toepassing is)?

Communicatiestrategie: is de communicatiestrategie aangepast aan het project? Waarborgt de kandidaat dat melding gemaakt zal worden van de Europese en Brusselse steun? Biedt de kandidaat waarborgen wat betreft het bereiken van de doelgroep(en)?

Financiële organisatie: biedt de kandidatuur waarborgen wat betreft een gepaste financiële opvolging van het project door de kandidaat (kandidaten)?

3. “Do No significant harm”-principe (5 punten)

Garandeert het voorstel de naleving van het DNSH-principe?

4. Gelijke kansen, inclusie en non-discriminatie (3 punten)

Is er in de projectkeuze, de uitvoering van het project en het gebruik van de infrastructuur rekening gehouden met de aspecten gelijke kansen, inclusie en non-discriminatie?

5. Indicatoren (5 punten)

Zal de realisatie van de indicatoren correct aangetoond en verantwoord worden?

Stemmen de voorgestelde verantwoordingsstukken overeen met de indicatorfiches?

De door de aanvrager voorgestelde begroting en de voor de indicatoren opgegeven waarden kunnen door de directie van het EFRO worden gecorrigeerd na controle door de technische deskundigen. De eventueel gecorrigeerde bedragen en indicatoren zullen als vergelijkingsbasis zullen dienen.

3. Begunstigden/dragers van de projecten

De doelgroepen (die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de projecten ten behoeve van de eindbegunstigden) zijn regionale² en lokale overheidsdiensten, alsmede diensten van collectief of maatschappelijk belang (universiteiten, ziekenhuizen, vzw's, enz.) die taken uitvoeren namens de overheidsdiensten.

De eindbegunstigden zijn overheden, bedrijven en burgers.

² D.w.z diensten die op regionaal niveau actief zijn (VGC, GOB, GGC, COCOF enz.).

De investeringen van deze operatoren in het kader van de projecten moeten worden uitgevoerd op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

4. Indiening van de dossiers

Het kandidatuurdossier moet ingediend worden uiterlijk op **14/07/2023** via het Salesforce-systeem.

5. Na de selectie

Na de selectiebeslissing van de regering ontvangen de niet-geselecteerde projectkandidaten een kennisgevingsbrief waarin wordt aangegeven om welke redenen ze niet geselecteerd werden.

De geselecteerde projectkandidaten ontvangen een kennisgevingsbrief die hen meldt dat ze geselecteerd werden.

Voor elk geselecteerd project zal de regering bij besluit beslissen over de toekenning van de subsidie. Parallel daarmee wordt er een overeenkomst gesloten tussen de projectdrager(s) en het gewest. Deze overeenkomst verduidelijkt de verbintenissen en verplichtingen van elke partij inzake de inhoud, de agenda, de financiering en de evaluatie van het project. Per project wordt er één enkele meerjarenovereenkomst opgesteld voor de volledige duur van het project.

Het is mogelijk dat er bijkomende informatie gevraagd wordt met het oog op het opstellen van de overeenkomst.

Als een project de verwezenlijking van meerdere acties door verschillende begunstigden betreft, wordt er één overeenkomst ondertekend tussen het gewest en alle begunstigden. In die overeenkomst wordt uit de begunstigden een coördinator en een projectverantwoordelijke aangewezen.

De directie EFRO bereidt de subsidiebesluiten en de overeenkomsten voor.

6. DNSH

Het DNSH-principe ("Do No Significant Harm") houdt in dat geen enkele door Europese fondsen gesteunde investering ernstige afbreuk mag doen aan zes Europese milieudoelstellingen. Deze zes doelstellingen worden bepaald in de Europese verordening betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen (EU, 2020/852). Het gaat om:

- de mitigatie van klimaatverandering;
- de adaptatie aan klimaatverandering;
- het duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen;
- de transitie naar een circulaire economie;
- de preventie en bestrijding van verontreiniging;

- de bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen.

De toepassing van dit beginsel wordt beschreven in de technische richtsnoeren over de toepassing van het beginsel “geen ernstige afbreuk doen aan” (Mededeling van de Europese Commissie 2021/C 58/01).

Vóór de ondertekening van de overeenkomst zal de directie EFRO aan de hand van deze zes criteria nagaan of het project geen ernstige schade toebrengt aan het milieu.

De dragers van EFRO-projecten verbinden zich ertoe het DNSH-principe in acht te nemen bij de uitvoering van hun project, met name door een DNSH-clausule op te leggen bij overheidsopdrachten.